

Verslag van de 238ste vergadering van The Dickens Fellowship Haarlem Branch.

In een feestelijk Trou Moet Blijcken verzamelden zich 41 leden. De president heet allen welkom en spreekt van een meer dan overweldigende opkomst. Hij constateert dat wij dit jaar niet alleen het weer maar ook de griep voldoende van ons af hebben weten te houden. De secretaris probeert sympathie te winnen voor zijn zelf in elkaar geknutselde menukaart. De penningmeester spreekt over zware tijden van krimp, stabiliteit en vervolgens lichte groei. Met dergelijk taalgebruik lonkt er doorgaans een ministerspost. Hard Times indeed. De editor presenteert zijn derde Dutch Dickensian van dit jaar en klaagt dat hij nu weer te weinig kopij heeft. Het is zelden goed bij hem, maar kom, laten we hem wat sturen. Dan ontdekt de president een nieuw lid in de zaal, de heer Muda, die al jaren in het recent nog door vandalen geteisterd Haren de Dickens fakkel brandende houdt. De in de bibliotheek aldaar gevestigde Dickens Room is nog van zijn vader geweest en wordt nu door hem beheerd. De president vraagt naar de aparte kamer van John Jarndyce en de directe omgeving van de heer Muda heeft het antwoord. "The Growlery", inderdaad, kom daar maar eens op.

Waarna de president het woord geeft aan de spreker voor deze middag, professor Slater. Die merkt op dat hij altijd graag iets over Dickens en Kerst vertelt, vooral om deze tijd van het jaar. Na het bekende verhaal over de "market girl and father Christmas" te hebben aangehaald vertelt hij dat Kerst een tijd lang nauwelijks werd gevierd in Engeland. Cromwell had het afgeschaft en de revival begon pas weer met Walter Scott. Er is echter ook een Amerikaanse claim dat het Washington Irving was, die met zijn "Sketches of England", voor deze revival heeft gezorgd. Het is daarom ook goed mogelijk dat het Kerstfeest bij de Wardles, in de Pickwick Papers, was geïnspireerd door Washington Irving.

Spreker ziet een groot verschil tussen de beschrijving van Kerst in de Pickwick Papers en die in de Christmas Carol. Dat laatste boek is met afstand het meest verantwoordelijk is voor de connectie van Dickens met Kerst.

In de Pickwick zijn de "poor relations" wel aanwezig maar het zijn geen echte mensen, je zou kunnen zeggen dat ze zo om kunnen vallen. Ook het verhaal in de Pickwick over de bekering van Gabriel Grub, die er op Kerstavond genoeg in zag graven te delven, stelt niet veel voor. Zijn bekering is niet meer dan stoppen met drinken. Dit allemaal in contrast met de Christmas Carol waar je wel echte mensen tegenkomt, vooral in huize Cratchit

Waarna wij uitleg krijgen over hoe het idee voor de Christmas Carol bij Dickens post vatte.

In 1842 verscheen er een parlementair rapport over kinderen die in de mijnen werkten.

Dickens was furieus over de inhoud en wilde een pamflet schrijven maar hij kwam uiteindelijk tot dit Kerstverhaal. Het idee kreeg vorm tijdens nachtelijke wandelingen waarin hij afstanden tot wel 15 mijl aflegde. Allemaal op momenten dat "all sober folks had gone to bed". Vanaf de zwarte straten van Londen schreef Dickens het met passie. Het werd een groot succes, door meerdere factoren.

Zo was bijvoorbeeld de naam Scrooge heel goed gekozen, veel beter dan Grub. Ook heel apart is de beschrijving van de vervallen staat waarin de school van de jonge Scrooge verkeerd. Dat is niet alleen een beschrijving van Gad's Hill, maar ook staat hier de jonge Dickens in de blacking factory.

Verder vindt spreker het opmerkelijk dat de tekst van de bekende Carol "God rest you merry Gentlemen", in dit verhaal afwijkt: "God bless (!) you merry gentleman (enkelvoud). En er is nog veel in de Christmas Carol te vinden.

Het lezerspubliek wilde hierna meer Kerstverhalen maar Dickens haalde nooit meer het niveau van de Carol. Na vier mindere verhalen kwamen er alleen nog Kerstnummers uit van zijn eigen weekbladen Household Words en All the Year Round.

In de verhalen daarin kwamen nogal eens geesten voor. Slater geeft als voorbeeld een natte mevrouw die rammelend met sleutels slaapkamers binnendringt en desgevraagd antwoordt dat "The Stags know it".

Dickens eerste Kerstverhaal, "a Christmas Dinner", verscheen overigens in Bell's Life.

Dan gaat spreker dieper in op de wijze waarop Dickens zelf Kerst vierde.

Volgens zijn kinderen keken zij altijd allemaal verlangend vooruit naar de Kersttijd; vooral Dickens zelf. Hij liet zijn kinderen altijd iets uitzoeken in een speelgoedwinkel in Holborn.

Tijdens de Kerst werd er in huize Dickens gedanst en werden er spelletjes gedaan. Blind man's buff was erg populair in die tijd, en komt ook in de Pickwick en in de Christmas Carol voor. Als opmerkelijk feit noemt spreker nog dat Dickens in 1869, een jaar voor zijn dood, tijdens een woordspel plots de woorden "Warren's Blacking" liet vallen. Niemand begreep daar op dat moment iets van; het werd allemaal pas duidelijk na het verschijnen van Forster's biografie.

Als voorbeeld van de religieuze beleving van Kerst door Dickens noemt Slater het verhaal van de Seven Poor Travellers, dat een sterk religieuze inslag heeft.

Spreker sluit af met de opmerking dat helaas maar weinig mensen de "Christmas Stories" lezen. Hij vindt dat jammer.

Waarna er vragen en opmerkingen zijn.

De heer Jacobs wil wel eens weten hoe het er bij Dickens aan toe ging toen hij nog klein was. Spreker moet het antwoord schuldig blijven, daar is niets over bekend.

Waarop de heer Kooiman stelt dat zijn moeder toch van de rituelen geweten moet hebben.

Spreker antwoordt dat het hier de grootmoeder betreft en daar is nog minder van bekend.

Omdat daarna niemand meer verder durft te graven in de Dickens familie bedankt de president de spreker waarna hij hem ons Boek en een fraaie vertaling van de Christmas Carol overhandigt.

Waarna wij aan tafel gaan.

Nog voor het voorgerecht krijgen wij een uitvoering met zang en dans van het lied "Down among the Deadmen", door de heer Lokin. Het dansen vindt buiten ons gezichtsveld plaats maar de zang is des te duidelijker. Het is vooraf als een gevaarlijk lied aangekondigd maar wij zingen het refrein lustig mee want soms moet je wel eens iets durven.

Na het diner zijn er de toasts.

Onze gast gaat in op de lange relatie die wij met hem als spreker heeft, noemt ons "a lively Branch" en brengt een toast uit op de Haarlem Branch.

Dan staat de heer De Valk op voor de toast op de Dickens Fellowship. Hij spreekt over een pijproker die nooit iets uitvoerde en lange tijd zijn lichtend voorbeeld was maar het niets doen is er nooit echt gekomen. Vandaar dat hij kwam te spreken in Haren en straks, in de herfst van dit jaar, ook voor ons allen. Alvorens het glas te heffen op de Dickens Fellowship verzoekt hij de president iets voor te lezen uit de Pickwick Papers.

Tot slot brengt de heer De Landsheer de Immortal Memory uit.

Hij is van oorsprong geschiedenisleraar en nadat hij had vernomen dat in Drenthe Bill Stump's his mark uit het diepe veen was opgegraven, besloot hij daar te gaan wonen. Nadat hij het op de kaart had opgezocht natuurlijk. Met een boek van Dickens onder de arm sprak hij de eenvoudige inwoners aan en kreeg daardoor al snel de bijnaam "de Dicksman".

Dat het Drenthese veen een negatieve invloed op zijn gezondheid heeft neemt hij voor lief.

Offers dienen gebracht voor de goede zaak. Daarom verzoekt hij ons op te staan en te drinken op de Immortal Memory of Charles Dickens

Onmiddellijk daarna staat de penningmeester op en reikt ons allemaal een fraaie ballpoint aan, vol met inspiratie. Het is het type pen dat Dickens ook had of in ieder geval altijd al had willen hebben, daar wil hij van af zijn.

Waarop de heer Ferdinandusse zich uit zijn stoel verheft. Hij klaagt dat het steeds rustiger wordt op de Kerstbijeenkomsten. Het drankgebruik is al jaren niet meer op het door hem gewenste niveau en ook de burens, tot waanzin gedreven door het aanhoudende lawaai, bonken niet meer op de muren of staan ons buiten op te wachten onder het uitslaan van dreigende taal. De secretaris redt de situatie door de staf te laten aanrukken waardoor er middels applaus toch lawaai gemaakt kan worden.

Waarop de president de bijeenkomst besluit met de opmerking dat het zo wel welletjes is en dat hij niet aan de gang kan blijven.